

ЗВІТ

в рамках проєкту СОС «Дитячі містечка» «Консультавання 7-ми громад (Івано-Франківськ, Городенка, Коломия, Ірпінь, Бородянка, Фастів, Боярка), які входять до проєкту «Право на сім'ю: усунення системних прогалин – підтримка реформ системи захисту дітей в Албанії, Білорусі, Вірменії, Північній Македонії та Україні»

щодо аналізу документів та надання онлайн-консультацій Городенківській міській територіальній громаді

Вступ.

Проєкт охоплює сім громад, включаючи Городенківську міську територіальну громаду, яка бере активну участь у трансформаційній ініціативі, спрямованій на зміцнення місцевого управління та підвищення ефективності систем захисту дітей через стратегічне планування та бюджетування.

Для Городенківської територіальної громади цей проєкт має особливе значення, оскільки громада зазнала суттєвого збільшення населення через переселення осіб із районів, де тривають військові дії.

Основна мета діяльності спеціалістів ЮК «АРМАДА» в рамках цього проєкту полягає в наданні допомоги Городенківській громаді у складанні місцевих бюджетів, що ефективно розподіляють ресурси на соціальні послуги. Ця ініціатива не тільки спрямована на безпосередню підтримку потреб дітей та сімей, але й прагне закласти основу для системних змін у адміністративних структурах громади та на загальнодержавному рівні.

У зв'язку з введенням воєнного стану на території України, соціальна робота у Городенківській територіальній громаді набула особливої важливості, особливо в контексті зростання кількості дітей, сімей з дітьми та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують допомоги. В цьому контексті визначення потреб населення, потенційних отримувачів соціальних послуг, співставлення зазначеного із спроможностями громади щодо надання соціальних послуг та відображення зазначеної інформації у бюджетних програмах є надзвичайно важливим завданням.

Джерела отримання інформації.

Для проведення аналізу бюджетних процесів Городенківської міської територіальної громади було запитано наступні документи:

1. Стратегію розвитку територіальної громади.
2. Середньострокові прогностичні та програмні документи економічного і соціального розвитку територіальної громади щодо розвитку та забезпечення надання соціальних послуг.
3. Програму економічного та соціального розвитку територіальної громади.
4. Прогноз місцевого бюджету, який охоплює звітний та два наступних роки.
5. План діяльності на середньостроковий період (на звітний та два наступних роки) головного розпорядника коштів, що реалізує політику у сфері соціальних послуг.
6. Паспорти бюджетних програм, в межах яких надаються соціальні послуги в громаді.

7. Статут ОТГ (органу місцевого самоврядування).
8. Регламент діяльності (роботи).
9. Рішення про утворення виконавчого органу (комітету).
10. Рішення про утворення старостинських округів.
11. Положення про старосту.
12. Структура ОТГ (органу місцевого самоврядування).
13. Положення про структурні підрозділи (департаменти, управління, відділи, сектори тощо);
14. Положення про місцевий фінансовий орган (установа, що здійснює функції зі складання прогнозів місцевих бюджетів, складання, виконання місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету).
15. Посадові інструкції начальників (директорів) структурних підрозділів;
16. Затверджені програми соціально-економічного розвитку громади, пов'язані із усиновленням, опікою над дітьми, питаннями функціонування дитячих будинків та інтернатів;
17. Положення про цільові фонди пов'язані із усиновленням, опікою над дітьми, питаннями функціонування дитячих будинків та інтернатів.

У відповідь на запит Городенківською міською територіальною громадою були надані наступні документи:

- 1) Стратегія розвитку Городенківської міської територіальної громади, що затверджена рішенням Городенківської міської ради від 25 січня 2024 року № 1872-32/2024.
- 2) Статут Городенківської міської територіальної громади.
- 3) Статут комунального закладу «Центр соціального обслуговування» Городенківської міської ради.
- 4) Структура та загальна чисельність апарату Городенківської міської ради та її виконавчих органів.
- 5) Регламент Городенківської міської ради.
- 6) Рішення про утворення старостинських округів та затвердження посад старост.
- 7) Положення про старосту Городенківської міської ради.
- 8) Рішення про утворення виконавчого комітету Городенківської міської ради VIII демократичного скликання, визначення його чисельності та затвердження персонального складу.
- 9) Рішення про внесення змін до Рішення про утворення виконавчого комітету Городенківської міської ради VIII демократичного скликання, визначення його чисельності та затвердження персонального складу.
- 10) Посадова інструкція начальника служби у справах дітей Городенківської міської ради.
- 11) Посадова інструкція начальника відділу соціального захисту населення Городенківської міської ради.
- 12) Положення про службу у справах дітей Городенківської міської ради.

13) Положення про відділ соціального захисту населення Городенківської міської ради.

14) Положення про фінансове управління Городенківської міської ради.

15) Програма соціального захисту фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі на території Городенківської міської територіальної громади, на 2022-2024 роки.

16) Програма соціального захисту населення Городенківської територіальної громади на 2021-2025 роки.

17) Програма підтримки сімей загиблих, постраждалих учасників Революції Гідності, осіб, які перебували у складі добровольчих формувань, учасників бойових дій та інших громадян, які залучалися і брали безпосередню участь у бойових діях, здійсненні заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України, починаючи з 20 лютого 2014 року, на 2024-2025 роки.

18) Програма відпочинку та оздоровлення молоді Городенківської територіальної громади на 2021-2025 роки.

19) Програма відпочинку та оздоровлення дітей Городенківської територіальної громади на 2021-2025 роки.

Аналіз отриманих документів.

I. Стратегія розвитку територіальної громади.

Стратегія розвитку Городенківської міської територіальної громади на період до 2027 року була затверджена рішенням Городенківської міської ради від 25 січня 2024 року № 1872-32/2024.

В контексті співвідношення стратегії розвитку Городенківської міської територіальної громади вона буде порівнюватись зі стратегією реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки.

Мета обох стратегій:

Стратегія розвитку Городенківської громади до 2027 року:

1. Забезпечення добробуту та високої якості життя населення.
2. Розвиток конкурентоспроможної та інноваційної економіки.
3. Збереження культурних традицій та природних особливостей регіону.

Стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки:

1. Перехід від інституційного догляду до системи, що базується на сімейному та громадському вихованні.
2. Забезпечення права кожної дитини на життя в сім'ї.
3. Зменшення кількості дітей в інституційних закладах.

Основні напрямки та завдання:

Городенківська громада:

1. **Соціальні послуги:** Вдосконалення системи надання соціальних послуг, розвиток інноваційних соціальних послуг, підтримка будинків сімейного типу.

2. **Інклюзивне середовище:** Розширення мережі інклюзивних груп в закладах освіти, перепланування закладів для потреб інклюзивних груп, створення рівних умов доступу до освіти для дітей з особливими потребами.

3. **Безбар'єрний простір:** Підвищення доступності об'єктів для людей з обмеженими можливостями, включаючи архітектурні рішення та вимоги до безперешкодного доступу при розробці містобудівних умов.

Реформування інституційного догляду:

1. **Деінституціоналізація:** Закриття великих інституційних закладів та створення умов для виховання дітей в сім'ях або в умовах, наближених до сімейних.

2. **Підтримка сімей:** Надання підтримки біологічним, прийомним сім'ям та опікунам для запобігання потраплянню дітей в інституційні заклади.

3. **Розвиток послуг:** Розвиток соціальних та реабілітаційних послуг для дітей та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Взаємозв'язок та відповідність:

Стратегія розвитку Городенківської громади частково відповідає стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей за такими напрямками:

1. **Соціальні послуги:** Підтримка та розвиток будинків сімейного типу в Городенківській громаді співпадає з метою деінституціоналізації та створення умов для сімейного виховання дітей.

2. **Інклюзивне середовище:** Розширення мережі інклюзивних закладів освіти та створення безбар'єрного простору відповідає загальним принципам забезпечення прав дітей з особливими потребами, що також є частиною реформи інституційного догляду.

3. **Інфраструктура соціального захисту:** Розвиток інфраструктури соціального захисту, який є частиною стратегії громади, також включає аспекти, що спрямовані на підтримку дітей в умовах сімейного виховання.

Висновок:

Стратегія розвитку Городенківської територіальної громади на період до 2027 року в значній мірі узгоджується зі стратегією реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки, особливо в частині розвитку соціальних послуг, підтримки сімейних форм виховання та створення інклюзивного середовища.

Рекомендації:

1. Посилення сімейних форм виховання:

- Розвиток програм підтримки сімейних форм виховання: Створити додаткові програми для підтримки прийомних сімей, будинків сімейного типу та опікунів. Забезпечити консультативну та психологічну підтримку для цих категорій.

- Фінансова підтримка: Забезпечити достатнє фінансування для сімей, що виховують дітей, які залишилися без батьківського піклування. Це включає як прямі виплати, так і податкові пільги.

2. Покращення інфраструктури для дітей:

- Розширення мережі інклюзивних груп: Підвищити кількість інклюзивних груп у дошкільних закладах та школах. Забезпечити доступність освітніх програм для дітей з особливими потребами.

- Інвестиції в інфраструктуру: Збільшити інвестиції в реконструкцію та будівництво дитячих садків, шкіл та реабілітаційних центрів, пристосованих до потреб дітей з інвалідністю та інших вразливих груп.

3. Підтримка соціальних служб:

- Навчання та підвищення кваліфікації соціальних працівників: Організувати регулярні тренінги та семінари для соціальних працівників, які працюють з дітьми та сім'ями. Забезпечити навчання з найкращих практик підтримки дітей, які залишилися без батьківського піклування.

- Створення мобільних бригад: Формування мобільних бригад соціальних працівників для швидкого реагування на випадки, де потрібна негайна допомога дітям та сім'ям.

4. Розвиток профілактичних заходів:

- Освітні кампанії: Проведення освітніх кампаній для підвищення обізнаності населення про важливість сімейного виховання та негативні наслідки інституційного догляду.

- Робота з ризиковими сім'ями: Виявлення та підтримка сімей, які знаходяться у складних життєвих обставинах, для запобігання потраплянню дітей в інституційні заклади.

Дані рекомендації сприятимуть ще більшому узгодженню стратегії Городенківської громади зі стратегією реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, забезпечуючи ефективну підтримку та розвиток дітей у сімейному середовищі.

Щодо відповідності Стратегії розвитку Городенківської міської територіальної громади Закону України «Про засади державної регіональної політики»:

Стратегія розвитку Городенківської громади на період до 2027 року значною мірою узгоджується з основними положеннями Закону України "Про засади державної регіональної політики" (№156-19).

1. Принцип субсидіарності та децентралізації

Стратегія Городенківської громади передбачає активне залучення місцевого самоврядування та децентралізацію управлінських повноважень. Це відповідає принципу субсидіарності закону, який підкреслює необхідність передачі владних повноважень на найнижчий рівень управління, де вони можуть бути реалізовані найефективніше.

2. Принцип координації

У стратегії Городенківської громади передбачена координація зусиль між різними рівнями управління – від місцевого до державного, а також між громадськими організаціями, бізнесом та іншими зацікавленими сторонами. Це повністю узгоджується з принципом координації, що є ключовим елементом державної регіональної політики для забезпечення узгодженості стратегій, планів та програм розвитку на різних рівнях.

3. Принцип єдності

Стратегія спрямована на зменшення соціально-економічних та просторових відмінностей у громаді та покращення якості життя всіх її мешканців. Це відповідає

принципу єдності, який наголошує на необхідності зменшення регіональних диспропорцій та забезпечення цілісності України.

4. Принцип сталого розвитку

Одним із ключових напрямків стратегії є створення екологічно безпечних умов проживання та впровадження принципів сталого розвитку, що включає збереження природних ресурсів та підтримання екологічної рівноваги. Це повністю узгоджується з принципом сталого розвитку, закладеним у законі, який орієнтований на задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь.

5. Принцип історичної спадкоємності

Стратегія Городенківської громади підкреслює важливість збереження культурної спадщини та підтримки місцевих традицій. Це відповідає принципу історичної спадкоємності, що передбачає врахування та збереження позитивного надбання попереднього розвитку регіонів.

Висновок:

Стратегія розвитку Городенківської громади демонструє високу відповідність Закону України «Про засади державної регіональної політики». Вона враховує ключові принципи та напрями державної політики, спрямовані на децентралізацію, координацію, сталий розвиток, збереження історичної спадщини та зменшення соціально-економічних відмінностей.

II. Програми розвитку Городенківської міської територіальної громади.

1. Програма оздоровлення молоді на 2021-2025 роки

Відповідність стратегії розвитку громади: Програма оздоровлення молоді спрямована на створення належних умов для реалізації державної політики щодо відпочинку та оздоровлення молоді в громаді, що відповідає стратегічним цілям громади щодо підвищення якості життя населення та забезпечення доступу до соціальних послуг.

Відповідність стратегії реформування інституційного догляду: Програма включає заходи з підтримки молоді з числа сиріт та молоді з інвалідністю, що відповідає принципам деінституціоналізації та сприяє сімейному вихованню.

Фінансування: Програма фінансується з міського бюджету.

2. Програма оздоровлення та відпочинку дітей на 2021-2025 роки

Відповідність стратегії розвитку громади: Програма передбачає забезпечення оздоровленням та відпочинком дітей пільгових категорій, що сприяє покращенню якості життя та здоров'я дітей, включаючи дітей-сиріт та дітей з інвалідністю, що узгоджується з метою розвитку соціальних послуг громади.

Відповідність стратегії реформування інституційного догляду: Програма передбачає надання послуг дітям, які потребують особливої соціальної уваги, що сприяє інтеграції дітей в суспільство та зменшенню кількості дітей в інституційних закладах.

Фінансування: Програма фінансується з міського бюджету.

3. Програма соціального захисту населення на 2021-2025 роки

Відповідність стратегії розвитку громади: Програма спрямована на поліпшення соціального захисту вразливих категорій населення, включаючи інвалідів, багатодітні сім'ї та малозабезпечених, що відповідає цілям громади щодо соціальної підтримки та забезпечення рівного доступу до послуг.

Відповідність стратегії реформування інституційного догляду: Програма включає заходи для підтримки осіб з обмеженими фізичними можливостями та їх інтеграції в суспільство, що відповідає принципам деінституціоналізації та забезпечення прав дітей та дорослих з інвалідністю.

Фінансування: Програма фінансується з міського бюджету.

4. Програма соціальних послуг на 2022-2024 роки

Відповідність стратегії розвитку громади: Програма спрямована на підвищення рівня зайнятості непрацюючих фізичних осіб та покращення якості соціальних послуг, що відповідає цілям громади щодо підвищення соціальної захищеності населення та розвитку системи соціальних послуг.

Відповідність стратегії реформування інституційного догляду: Програма включає надання компенсацій за догляд фізичним особам, що надають соціальні послуги на непрофесійній основі, що сприяє зменшенню потреби в інституційних закладах та підтримці сімейного догляду.

Фінансування: Програма фінансується з міського бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

5. Програма підтримки сімей загиблих на 2024-2025 роки

Відповідність стратегії розвитку громади: Програма передбачає заходи для матеріальної та соціальної підтримки сімей загиблих учасників Революції Гідності та бойових дій, що відповідає цілям громади щодо забезпечення соціального захисту та підтримки вразливих категорій населення.

Відповідність стратегії реформування інституційного догляду: Програма включає заходи для соціальної підтримки сімей, які зазнали втрат через бойові дії, що відповідає принципам забезпечення прав дітей та дорослих, які постраждали від конфліктів, та сприяє інтеграції цих сімей в суспільство.

Фінансування: Програма фінансується з міського бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

6. Програма соціального захисту і підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2021-2025 роки

Відповідність стратегії розвитку громади: Програма спрямована на соціальний захист та підтримку дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, що узгоджується з метою підвищення якості життя та забезпечення соціальних послуг у громаді. Програма передбачає заходи з підтримки дітей у складних життєвих обставинах, що є важливою частиною стратегії розвитку громади.

Відповідність стратегії реформування інституційного догляду: Програма включає заходи щодо запобігання соціальному сирітству, розвитку сімейних форм виховання, забезпечення дітей житлом, що відповідає принципам деінституціоналізації та підтримки сімейних форм виховання.

Фінансування: Програма фінансується з міського бюджету та інших джерел, включаючи спонсорську допомогу.

Висновок

Загалом, всі розглянуті програми Городенківської громади відповідають стратегії розвитку громади та узгоджуються з принципами стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки. Програми спрямовані на забезпечення соціального захисту, підтримку сімей та розвиток соціальних послуг, що сприяє інтеграції вразливих груп населення та зменшенню залежності від інституційного догляду. Фінансування програм здійснюється переважно з міського бюджету, що забезпечує їх реалізацію та досягнення поставлених цілей.

Рекомендації.

Для покращення ефективності програм розвитку Городенківської громади важливо розширити фінансову базу за рахунок залучення додаткових коштів з державного бюджету, міжнародних грантів та благодійної допомоги. Це дозволить забезпечити стабільне фінансування та реалізацію ключових соціальних проектів. Співпраця з приватним сектором через механізми корпоративної соціальної відповідальності також може стати значним джерелом підтримки для програм громади.

III. Статут Городенківської міської територіальної громади.

Основні елементи, що можна виділити у статуті Городенківської міської територіальної громади:

- 1. Прозорість та відкритість:**
  - Статут забезпечує доступ громадян до інформації про діяльність місцевих органів влади, включаючи публічність засідань ради та її виконавчих органів.
  - Передбачено різні форми безпосередньої участі громадян у прийнятті рішень, такі як громадські слухання, електронні петиції, місцеві ініціативи, що сприяє залученню громадян до управлінських процесів.
- 2. Розвиток місцевого самоврядування:**
  - Документ визначає чіткі засади здійснення місцевого самоврядування, включаючи пріоритет прав громади, максимальну ефективність, сталий розвиток та екологічність.
  - Приділяється увага розвитку територіальної громади, плануванню розвитку, залученню інвестицій та підтримці підприємництва.
- 3. Захист прав громадян:**
  - Статут гарантує права громадян на участь у вирішенні питань місцевого значення, зокрема право на звернення, отримання інформації, участь у громадських слуханнях та інших формах участі.
  - Визначаються гарантії прав жителів громади та обов'язки органів місцевого самоврядування щодо забезпечення цих прав.
- 4. Відповідність стратегії деінституціалізації:**

- у статуті закріплено розвиток соціальних послуг та програм підтримки вразливих категорій населення, включаючи дітей-сиріт та дітей з інвалідністю. Це відповідає стратегії реформування, яка наголошує на необхідності забезпечення прав дітей на виховання в сімейному або наближеному до сімейного середовищі, а також наданні їм необхідної підтримки та послуг.

5. Індивідуальний підхід:

- Статут Городенківської міської територіальної громади відображає унікальні особливості та потреби громади, забезпечуючи індивідуальний підхід до управління місцевими справами. Він враховує специфіку соціально-економічного розвитку регіону, культурні традиції та інтереси мешканців, що сприяє більш ефективному та адресному вирішенню місцевих проблем. Індивідуальний статут дозволяє гнучко реагувати на виклики та потреби громади, враховуючи місцевий контекст та ресурси. Це сприяє підвищенню рівня довіри громадян до місцевої влади та активнішій участі жителів у процесах прийняття рішень, що, в свою чергу, забезпечує стійкий розвиток громади та покращення якості життя її мешканців.

Висновок:

Загалом, статут Городенківської міської територіальної громади являє собою приклад гарного установчого документу, оскільки він забезпечує прозорість та відкритість управлінських процесів, сприяє активному залученню громадськості до прийняття рішень, і підтримує розвиток місцевого самоврядування. Документ чітко визначає права та обов'язки громадян і органів місцевого самоврядування, що створює основу для ефективної взаємодії між владою та мешканцями громади. Статут також враховує унікальні потреби та специфіку громади, дозволяючи гнучко реагувати на виклики та забезпечувати індивідуальний підхід до вирішення місцевих проблем. Це сприяє підвищенню рівня довіри громадян до місцевої влади та покращенню якості життя в громаді, забезпечуючи стійкий розвиток та злагоду в регіоні.

**IV. Статут Комунального закладу «Центр соціального обслуговування»
Городенківської міської ради**

Особливості Статуту:

1. Права та обов'язки засновника:

- Статут чітко визначає права та обов'язки засновника, Городенківської міської ради. Засновник має право затверджувати та змінювати Статут, призначати та звільняти директора, контролювати фінансово-господарську діяльність Центру, затверджувати фінансові плани, структуру та штатний розпис, здійснювати відчуження та передачу майна тощо.

2. Юридичний статус:

- Центр є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку, бланки зі своїм найменуванням. Він здійснює свою діяльність на принципах адресності, індивідуального підходу, доступності, відкритості, гуманності та дотримання державних стандартів соціальних послуг.

3. Фінансово-господарська діяльність:

- Основним джерелом фінансування Центру є кошти міського бюджету. Додатковими джерелами фінансування є кошти від надання платних соціальних послуг, гуманітарної допомоги, добровільних внесків, кредитів банків та інші надходження, не заборонені законодавством.
- 4. Організація соціальних послуг:**
  - Центр надає соціальні послуги по догляду за громадянами похилого віку та особами, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового, медичного обслуговування, комплексу реабілітаційних заходів. Передбачено також надання соціальних послуг вдома.
- 5. Відсутність прав та обов'язків надавача послуг:**
  - У Статуті не передбачено конкретних прав та обов'язків самого надавача соціальних послуг, що може створити правову невизначеність щодо обов'язків працівників та відповідальності за надані послуги.
- 6. Перелік соціальних послуг:**
  - Статут не містить детального переліку соціальних послуг, які надаються громадою, що може ускладнити процес планування та виконання соціальних програм.

Рекомендації для покращення:

- 1. Визначення прав та обов'язків надавача соціальних послуг:**
  - Додати до Статуту розділ, який чітко визначає права та обов'язки працівників, відповідальних за надання соціальних послуг. Це допоможе підвищити якість наданих послуг та забезпечить відповідальність працівників за їх виконання.
- 2. Деталізація переліку соціальних послуг:**
  - Внести до Статуту перелік конкретних соціальних послуг, які надаються Центром. Це сприятиме більш ефективному плануванню, розподілу ресурсів та задоволенню потреб мешканців громади.

Висновок:

Статут КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ» ГОРОДЕНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ загалом відповідає вимогам законодавства України та визначає основні напрями діяльності Центру. Однак для підвищення ефективності роботи Центру рекомендується доповнити Статут розділами, що визначають права та обов'язки надавачів соціальних послуг та деталізують перелік наданих соціальних послуг. Це сприятиме підвищенню якості послуг та забезпеченню відповідальності працівників.

V. Положення про службу у справах дітей Городенківської міської ради.

Особливості документа

- 1. Права та обов'язки:**
  - Права Служби:
    - Приймати обов'язкові до виконання рішення.
    - Отримувати інформацію та документи від інших органів.
    - Залучати фахівців та експертів.

- Порухувати питання перед органами виконавчої влади.
- Укладати угоди, представляти інтереси дітей в судах.
- Скликати наради та проводити семінари.
- **Обов'язки Служби:**
  - Організувати виконання законів та нормативних актів.
  - Реалізувати державну політику з питань соціального захисту дітей.
    - Координувати зусилля різних органів у питаннях соціального захисту дітей.
    - Вести облік дітей, які опинились у складних життєвих обставинах.
    - Здійснювати контроль за умовами утримання дітей у спеціальних закладах.
    - Проводити профілактичну роботу із запобігання дитячої бездоглядності та безпритульності.
- 2. **Нормативна база:**
  - Служба керується Конституцією України, законами України, указами Президента, постановами Верховної Ради, актами Кабінету Міністрів, рішеннями обласної ради, розпорядженнями голови обласної державної адміністрації, рішеннями міської ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови.
- 3. **Юридичний статус:**
  - Служба є виконавчим органом міської ради зі статусом юридичної особи, підзвітна та підконтрольна міській раді, підпорядкована виконавчому комітету та міському голові.
- 4. **Матеріально-технічне забезпечення та фінансування:**
  - Служба має самостійний баланс, печатку, власні бланки, рахунки в органах Державної казначейської служби України.
  - Фінансування та матеріально-технічне забезпечення здійснюється відповідно до законодавства в межах затверджених коштів.

Висновок

Положення про Службу у справах дітей Городенківської міської ради загалом відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та Закону України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей". Документ забезпечує чітку організаційну структуру, визначає основні завдання та функції Служби, а також підкреслює необхідність дотримання законодавчих актів у сфері соціального захисту дітей.

VI. Положення про відділ соціального захисту населення Городенківської міської ради

Положення, що регулює діяльність Відділу соціального захисту населення Городенківської міської ради, відповідає чинному законодавству України, зокрема:

1. **Відповідність Конституції України:** Відділ створюється відповідно до Конституції України, яка гарантує права громадян на соціальний захист.
2. **Закони України:**

- "Про місцеве самоврядування в Україні": Відділ керується статтями цього закону, що регулюють діяльність органів місцевого самоврядування.
  - "Про службу в органах місцевого самоврядування": Відділ керується цим законом у питаннях кадрового забезпечення та діяльності посадових осіб.
3. Нормативно-правові акти: Відділ у своїй діяльності керується указами Президента України, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства соціальної політики України та іншими нормативно-правовими актами.

Особливості документу

1. **Юридичний статус:** Відділ є юридичною особою публічного права, що має самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, власні бланки.
2. **Основні завдання:**
  - Забезпечення реалізації державної політики у сфері соціального захисту.
  - Організація надання соціальних послуг.
  - Розробка місцевих програм соціального спрямування.
  - Прийом громадян та розгляд їх звернень.
3. **Функції та права:**
  - Моніторинг, контроль та оцінювання якості надання соціальних послуг.
  - Захист прав і законних інтересів осіб, які потребують встановлення опіки або піклування.
  - Реагування на випадки домашнього насильства.

Застосування електронного документообігу:

- **Програмний комплекс "Інтегрована інформаційна система "Соціальна громада":**
  - **Моніторинг опрацювання заяв:** Відділ використовує цей комплекс для моніторингу опрацювання заяв та швидкого пошуку звернень за різними ознаками (заяви з повним або неповним пакетом документів, станом опрацювання заяви, видом допомог, статусом заяви тощо).
  - **Аналіз прийому документів:** Комплекс дозволяє проводити аналіз прийому документів для призначення і виплати соціальної допомоги, компенсацій, житлових субсидій, надання пільг та інших грошових соціальних виплат.
  - **Співпраця з ЦНАП:** Відділ здійснює співпрацю з Центром надання адміністративних послуг (ЦНАП) апарату міської ради та відділом адміністративного забезпечення управління соціального захисту населення Коломийської районної державної адміністрації.

Висновки

Документ про створення Відділу соціального захисту населення Городенківської міської ради відповідає вимогам чинного законодавства України, забезпечуючи належну організацію соціального захисту населення громади. Застосування електронного документообігу через програмний комплекс "Інтегрована інформаційна система "Соціальна громада"" підвищує ефективність та прозорість роботи Відділу.

Хочемо зауважити, що паспорти бюджетних програм за 2023-2024 роки, звіти про виконання бюджетних програм за 2023 надані не були, та на сайті територіальної громади вони відсутні, а отже фахівцями ЮК «АРМАДА» не аналізувались.

Висновки за результатом аналізу документів.

Загалом, аналіз документів Городенківської міської ради показує відповідність їх змісту чинному законодавству України та узгодженість з основними стратегіями розвитку територіальної громади. Важливо відзначити зусилля громади у забезпеченні соціального захисту, підтримці дітей, інвалідів та інших вразливих категорій населення. Також видно прагнення до впровадження інноваційних рішень, таких як застосування електронного документообігу для підвищення ефективності надання соціальних послуг.

Плюси, які можна виділити в результаті аналізу.

- Відповідність законодавству:** Документи Городенківської міської ради відповідають чинному законодавству України, включаючи Конституцію України, закони України "Про місцеве самоврядування", "Про органи і служби у справах дітей".
- Розвиток соціальних послуг:** Городенківська громада активно впроваджує стратегії, спрямовані на розвиток соціальних послуг, підтримку дітей-сиріт, інвалідів та інших вразливих груп населення. Це включає створення нових програм та вдосконалення наявних механізмів соціальної підтримки.
- Інновації в управлінні:** Використання програмного комплексу "Інтегрована інформаційна система "Соціальна громада"" для моніторингу та аналізу соціальних послуг свідчить про прагнення до інновацій та підвищення ефективності роботи Відділу соціального захисту населення.
- Прозорість та підзвітність:** Документи підкреслюють важливість прозорості та відкритості діяльності місцевих органів влади, що включає публічні засідання, доступ громадян до інформації та участь у прийнятті рішень.

Моменти, які потребують доопрацювання

- Відсутність фінансових документів на сайті:** Паспорти бюджетних програм за 2023-2024 роки та звіти про виконання бюджетних програм за 2023 рік не були надані та відсутні на сайті громади. Це порушує принципи прозорості та підзвітності, а також може знизити рівень довіри громадян до органів влади.
- Деталізація прав та обов'язків працівників:** У деяких документах, таких як статuti та положення, бракує чітко визначених прав та обов'язків працівників, відповідальних за надання соціальних послуг. Це може призвести до правової невизначеності та вплинути на якість наданих послуг.

3. **Перелік соціальних послуг:** Необхідно більш детально визначити перелік соціальних послуг, що надаються, для полегшення планування, розподілу ресурсів та задоволення потреб мешканців громади.

4. **Фінансування програм:** Для покращення ефективності програм розвитку громади важливо розширити фінансову базу за рахунок залучення додаткових коштів з державного бюджету, міжнародних грантів та благодійної допомоги.

Рекомендації для покращення

1. **Розширення фінансової прозорості:** Забезпечити публікацію всіх фінансових документів на офіційному сайті громади для підвищення прозорості та підзвітності перед громадянами.

2. **Уточнення прав та обов'язків:** Внести зміни до статутів та положень, щоб чітко визначити права та обов'язки працівників, відповідальних за надання соціальних послуг.

3. **Деталізація соціальних послуг:** Додати до документів детальний перелік соціальних послуг, що надаються громадою, для полегшення їх планування та реалізації.

4. **Залучення додаткових фінансових ресурсів:** Активно шукати можливості для залучення додаткових коштів з державного бюджету, міжнародних грантів та благодійних організацій для фінансування соціальних програм.

Проведення консультації для Городенківської міської територіальної громади.

I. Щодо обраних тем для консультацій з громадами.

Під час проведення аналізу документів було виявлено наступні запити, які є актуальними для Городенківської міської територіальної громади:

1. Роз'яснення законодавства щодо формування місцевих бюджетів (включно щодо планування за програмно-цільовим методом).

2. Роз'яснення щодо повноважень територіальних громад (органів місцевого самоврядування) у формуванні бюджетних запитів та розпорядженні бюджетними коштами.

3. Роз'яснення щодо порядку розрахунку вартості соціальних послуг.

4. Роз'яснення щодо порядку впровадження та надання платних соціальних послуг.

5. Роз'яснення щодо порядку залучення грантових програм та субвенцій.

Відтак консультація, яка була надана громаді була побудована з урахуванням зазначених запитів та план консультації було сформовано наступним чином:

1. Формування та планування місцевих бюджетів.

2. Повноваження структурних підрозділів органів місцевого самоврядування в контексті бюджетних правовідносин.

3. Джерела фінансування надання соціальних послуг.
4. Розрахунок вартості соціальної послуги.
5. Порядок надання платних послуг.

Під час розгляду першого питання фахівцями ЮК «Армада» було висвітлено головні особливості програмно-цільового методу в бюджетному процесі та проаналізовано інструменти, які застосовуються при плануванні та формуванні місцевих бюджетів.

Особливу увагу було приділено порядку складання та затвердження бюджетних програм: визначення мети бюджетної програми, завдань, які будуть виконуватись, результативних показників та відповідальних виконавців.

Друге питання стосувалось повноважень структурних підрозділів.

Під час даного блоку було розглянуто можливості використання в роботі органів місцевого самоврядування статей Конституції України, а саме застосування статей 19 та 92 Конституції.

Також було проаналізовано принципи «належного урядування» та дискреційні повноваження органів місцевого самоврядування.

Під час цього ж блоку, нами було запропоновано представникам громад, при прийнятті управлінських рішень, використовувати так званий «тест статтею 2 Кодексу адміністративного судочинства України».

Окремо приділено увагу можливості використання судової практики та практики Європейського суду з прав людини при здійсненні своїх владних повноважень та прийнятті управлінських рішень.

Під час розгляду третього питання було проаналізовано можливості залучення державних субвенцій та благодійної допомоги для оплати надання соціальних послуг або реалізації інших соціальних проєктів.

В даному аспекті було проаналізовано можливості органів місцевого самоврядування отримувати благодійну допомогу як безпосередньо кінцевий отримувач такої благодійної допомоги (для забезпечення діяльності такого органу місцевого самоврядування) так і з метою передачі такої благодійної допомоги іншим особам, які її потребують (у вигляді грошової допомоги, товарів чи послуг).

Четверте питання стосувалось безпосередньо процесу розрахунку вартості соціальних послуг. Під час його розгляду було проаналізовано якими саме нормативно-правовими актами регулюється розрахунок вартості соціальних послуг, як проводити розрахунок та як такий розрахунок затверджувати.

При розгляді п'ятого питання особливу увагу було приділено саме порядку надання платних соціальних послуг та було надано відповіді на запитання: коли це можливо? На підставі чого проводиться надання платних соціальних послуг? Хто такі послуги може надавати? В яких документах вони повинні бути закріплені?

З урахуванням вищевикладеного, під час консультацій Городенківській міській територіальній громаді були надані роз'яснення щодо усіх вищенаведених питань.

Особливу увагу під час проведення консультацій фахівці ЮК «Армада» звернули на оформлення громадою таких ключових документів, якими затверджуються повноваження органів місцевого самоврядування, таких як:

1. Статути ОТГ;
2. Положення про структурні підрозділи, неприбуткові організації, комунальні підприємства, які підпорядковуються органам місцевого самоврядування.
3. Програми соціально-економічного розвитку.
4. Бюджетні програми.
5. Бюджетні запити тощо.

При цьому було виявлено, що представники громади, які беруть участь у бюджетному процесі, розуміють, які документи потрібно готувати. Однак, виникають труднощі із затвердженням повноважень надавачів соціальних послуг, що може призводити до непорозумінь і невизначеності у процесі роботи, пов'язаних із реалізацією власних можливостей задля максимально ефективного здійснення діяльності такими надавачами.

Окремо стоїть питання щодо залучення коштів державного бюджету (обласного бюджету) та благодійної допомоги на реалізацію певних процесів у громаді. Залучення додаткових коштів є надзвичайно важливим для громади, оскільки це розширює фінансові можливості, дозволяє реалізувати інфраструктурні проекти, покращувати якість соціальних послуг і підтримувати економічний розвиток.

З урахуванням вищезазначеного, громаді були надані рекомендації:

1. Приділити значну увагу для визначення потреб населення у соціальних послугах.
2. Передбачити у статутних документах послуги, які надаються відповідними органами у громаді.
3. Провести розрахунок вартості соціальних послуг.
4. Закріпити права та повноваження осіб залучених до планування та формування бюджету у відповідних документах.
5. Використовувати кошти державного бюджету та донорських організацій.
6. Проводити аналіз якості наданих соціальних послуг.

Висновки.

Аналіз документів Городенківської міської ради показує високу відповідність чинному законодавству України та узгодженість з основними стратегіями розвитку територіальної громади. Значні зусилля спрямовані на розвиток соціальних послуг, підтримку дітей-сиріт, інвалідів та інших вразливих категорій населення. Важливо відзначити прагнення до впровадження інноваційних рішень, таких як застосування електронного документообігу для підвищення ефективності надання соціальних послуг.

Однак, існують аспекти, які потребують доопрацювання, зокрема відсутність фінансових документів на офіційному сайті громади, що знижує рівень прозорості та підзвітності. Необхідно також чіткіше визначити права та обов'язки працівників і детальніше прописати перелік соціальних послуг для полегшення їх планування та реалізації. Рекомендовано розширити фінансову базу за рахунок залучення додаткових коштів з державного бюджету, міжнародних грантів та благодійної допомоги, що дозволить забезпечити стабільне фінансування та реалізацію ключових соціальних проектів.

